רב נחמן אמר קנה מחצה. והלכתא כרב נחמן והא דאמר בפ"ב

כו' עד את וחמור הוא ואת וחמור לא קנה לאו משום דהלכתא

הכי אלא הכי בעי למימר ותקשה למאן דאמר לא קנה וכי היכי

דקדושין (דף נה.) וליטעמיך אימא סיפא מעשה בחמש נשים

דלדידיה לריך לתרלה הכי נמי לריך לתרלה לרבא:

לין לך מר בקישות אלא פנימי אין לך מר בקישות אלא פנימי

קישואין הפנימי מר והחילון מתוק

למה לא יתרום מזה על זה והלא

החילון יפטור החילון והפניתי יפטור

הפניתי ולמה לריך להוסיף על החיצון

ונראה לר"י דר' יוסי דהכא לא איירי

בשכל הקישואין מרים אלא אותה

שתורם נמנאת מרה וקאי אהא דתנן

במסכת תרומות (בפ"ג משנה א) ומייתי

לה בהחשה רבה (יבמות דף פע. ושם)

התורם קישות ונמלאת מרה אבטיח

ונמצא סרות תרומה ויחזור ויתרום ור'

יוסי פליג וסבר דאין לריך לחזור

ולתרום אלא מוסיף מן החיצון על

החילון דאפי׳ אותה שנמלאת מרה

אין החיצון מר כל כך שלא יהא עליו

תורת אוכל והכי משמע בהדיא

בירושלמי על ההיא משנה דהתורם

קישות דקאמר בשלמא אבטיח ונמלא

סרוח תרומה ויחזור ויתרום דספק

גמור הוא אם היה סרות בשעת

הפרשה אם לאו אלא קישות ונמלאת

מרה אמאי הוי מרומה הא ודאי

דהיתה מרה גם בשעת הפרשה ולמה

היא תרומה כלל ומשני עשאוה ספק

אוכלין דאוכל גמור הוא מן התורה

ולכך היא תרומה והכי נמי אמרינן הכא דמדאורייתא תרומה מעליא

הוא אלא דקנסי ליה משום דהוה ליה

למטעמיה א כדאמרי׳ בהאשה רבה

(שם) ועשאוה ספק אוכל ולכך יחזור

ויתרום ובתר הכי מייתי בירושלמי

ההיא דר' יוסי דהכא דאין לך מר

בקישות אלא פנימי שבו וקא בעי

התם וכי בדבר שיכול ליבדק נחלקו

ומשני על עיקר בדיקתה נחלקו דתנא קמא סבר יש מרירות הרבה

בחילון וראוי לעשותו ספק אוכלין

כל כך ואין ראוי לעשותו ספק אוכלין ולכך לא יחזור ויתרום הרי משמע בהדיא דרבי יוסי

פליג אמתניתין דהתורם קישות:

מרירות

ור' יוסי סבר אין בו

שבו. תימה כיון דבכל

: והדושיו נא.ז. ב) לעיל פד נה) [קלוטק מה], כם נעיל פל. ב"מ נו. יבמות פט: קלוטין מו: [תמורה ה.], ג) קלוטין נ:, ד) [מנחות סו. פד: בכורות ה. נו.], ה) ע"ו י: סנהדרין כא. [יומא יו:], ו) רש"ל, ו) [קדושין נב.],

תורה אור השלם

ו וְלֹא תִשְׁאוּ עֲלֶיו חַטְא בָּהַרִימְכָּם אֶת חָלְבּוֹ מִפֶּנוּ וְאֶת קָּדְשִׁי בְּנִי יִשְׂרְאַל לֹא תְחַלְּלוּ וְלֹא תָמוּתוּ: במדבר יח לר

2 וָהָיִתָה לְאַהַרֹן וּלְבָנֵיו ַרְאֲכָלְהוּ בְּמָקוֹם קְּדשׁ בִּי הַאֲכָלְהוּ בְּמָקוֹם קְדשׁ בִּי קָדֶשׁ קָדְשִׁים הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי יִיָּ חָק עוֹלְם: ויקרא כד ט

גליון הש"ם

נמרא מחצה לאהרן. עי׳ נפסקי מהרא״י סי׳ עב:

הגהות הב"ח

(A) רשב"ם ד"ה ואמאי וכו' אית לך למימר:

מוסף רש"י

לדברי ונענע בראשו (נדה nr.). ולא תשאו עליו חנוא בהרימכה את חלבו לא חטא. בהרימכם חת טובה נה. תשאו חטא, הא אם תרימו אר הרנוה שבו תשאו חטא (קדושין מו:) שהתרומה תקדש כמו שהיא רע ואין מקנה להחליפה ולא לחזור ולחרום לאופיפט וכנו מוות ומתרום (לעיל פד:). נשיאות חטא למה. הא לא עבד ולא מידי, ייחזור ויתרום מן היפה (שם). הא נכריות מקודשות הא בכריות מקודשות והמאי הו הוא הרביות מקודשות והמאי או וחמור היא.
נותן מתנות לנולד ולעובר שבתני לתנו שלינו קונה כלום, בסר לל לינו קונה, שהרי לל הקנה לוח בלל חיה להם למי כלל מדי לדל חיים ליור כלל מדי לדל חיים ליור כלל קדושיו נא.). והיתה לאהרז ולבגיו. בלחם הפנים כתיב, וכהן נוטל מחלה כדאמרינן בסדר יומא (יז:) ונוטל חלה אחת משתי חלות של עלרת יארבע או חמש ממעשה לחם המנים, והתם מפרש דפלגא הפנים, והתם מפרש דפלגא היא (ע"ז יי).

מוסף תוספות

א. כלומר יפריש על מה שהוא מיניה וביה כדי שיטעום. תוס' ינמות פט.

רבינו גרשום

קירקיש בה רישא. כלומר דהכי עיקר דלית חולק לטליא: אמר לו זהו הטעם ראילו אמר לו קנה כחמור. דאילו אמר לו קנה כחמור. ממון שלי מי קני כחמור הא חמור לאו בר קניה הוא וכי היכי דחמור לא קנה איהו נמי לא קנה הכי נמי להיכא דאמר ליה זיל נמי להיכא זאמו ליה חל קני כחד מינייהו ואינהו לאו בני קניה נינהו דאכתי לא אתו לעלמא דקיימא לן המזכה לעובר לא קנה האי בר קשישא נמי לא קנה להכי דיטול לחודיה האי בר קשישא נמי לא קנה להכי דיטול לחודיה בלא דידהו ויחלוקו בשוה והיינו טעמא דלית ליה חולק: אי אמר ליה קני את וחמור רב נחמן אמר , קנה מחצה. דהכי קאמר את דבר קנין את קנה חצי וחמור לאו בר קנין הוא אינו קונה: ורב המנונא אמר לא קנה ולא כלום. . דדימה קנינו לחמור כלומר רוימה קנינו לחמוז כלונו כי היכי דחמור לא קנה כלום הכי נמי את לא אמר קנה הכל. הכי קסבר

וכרכיש. הודה לדבריי: קני כחמור מי קנה. כמו שהחמור לא קנה כן הוא לא קנה הכא נמי כי היכי דבנים העתידים לבא בעולם לא קנו איהו נמי לא קנה: את וחמור. את ובהמה זו תקנו נכסיי: קנה מחלה. דהכי אמר ליה אתה וחמור תקנו שניכם הוא מחלה ואתה

מחצה ולא אבד האיש חלקו בשביל

החמור שלה תלהן זה בזה: לה קנה

ולא כלום. דכיון דבקנין אחד שיתף

שניהם לא נגמרה בדעתו להקנות

לזה בלא זה כלום וכיון דחמור לא

קנה איהו נמי לא קנה: רב ששת

אמר קנה הכל. אדם יודע שאין חמור קונה וגמר בדעתו שמי שיוכל

לקנות משניהם יקנה: כשהות תורם.

קישות אחד מחמשים איכא למיחש

דלמא איכא מר בפנימי שבזה טפי

מאינך ואין כאן אחד מחמשים במתוק

ונמצא תורם מן המר על המתוק

הלכד כשהוא תורם מוסיף על המתוק

כבילה מהישות אחרת ותורם הישות

וכבילה על הארבעים ותשע ואיכא

השתא מתוק בתרומה טובא ונמצא

תורם מן המתוק על המתוק: ואמאי

את וחמור הוא. שאמר הישות זה

יהא תרומה על אלו וכיוז דיש בה מר

ומתוק כי היכי דמר לא חייל בה

תרומה ולא מבטל שם טבל מן המ"ט

הכי נמי המתוק לא יחול עליו שם

תרומה אלא מאי אית (4) למימר

המתוק קנה הכל ופטר מטבל את

המ"ט ולעיל נמי את וחמור אף על גב

דחמור לא קנה הוא קנה הכל כי היכי

דהכא דמר לא קנה ומתוק קנה הכל:

ומשני שחני תרומה. דמר נמי תרומה

מעלייתא הוא כמתוק ואין כאן את

וחמור ושניהן קונין זה כזה: לא סשאו.

על התרומה חטא אם תרימו את חלבו

מן היפה הא אם תרימו מן הרע תשאו

עליו חטא שלא עשית מצוה מן המובחר:

נשיחות הטח למה. אלה יחזור ויתרום

מו היפה: מעשה בחמש נשים. בפ׳ החיש

מקדש והתסי מפרש לה רב שפיר אמר

רב שמע מינה ממתניתין ארבעה

ונקט בידיה תלת שמע מינה המקדש

בפירות שביעית מקודשת וש"מ קדשה

בגזל אינה מקודשת ואפילו בגזל דידה

מדקתני שלהן היתה ושל שביעית היתה

טעמא דשביעית דהפקר הוא הא

דשחר שני שבוע לח וש"מ חשה נעשית שליח לחבירתה ואפי׳ במקום

שנעשית לה לרה שהרי קבלה אחת על

ידי כולן ונתקדשה היא וחברותיה

בכלכלה זו ונעשו לרות זו לזו: אין

אחיום מקודשום. דקדושין שאין

מסורין לביאה לא הוו קדושין כלל

ואפי׳ בחדא מינייהו: ואמאי. נכריות

מקודשות והא את וחמור הוא הרי

וכרכיש בה רישיה בי מדרשא אזל לגביה א"ל אילו א"ל קני כחמור מי קני דאיתמר קני כחמור אלא קנה יאת וחמור רב נחמן אמר יקנה מחצה ורב המנונא אמר לא אמר כלום ורב ששת אמר קנה הכל אמר רב ששת מנא אמינא לה דתניא רבי יוםי אומר אין לך מר בקישות אלא פנימי שבו לפיכך כשהוא תורם מוסיף על החיצון שבו ותורם אמאי את וחמור הוא שאני התם דמדאורייתא תרומה מעלייתא היא דאמר רבי אילעא מנין לתורם מן הרע י על היפה שתרומתו תרומה שנאמר יולא תשאו עליו חמא בהרימכם את חלבו ממנו ואם אינו קדוש נשיאות חמא למה מכאן לתורם מן הרע על היפה שתרומתו תרומה אמר ליה רב מרדכי לרב אשי מתיב רב אויא תיובתא יימעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות וליקט אחד כלכלה של תאנים ושלהן היתה ושל שביעית היתה ואמר הרי כולכן מקודשות לי בכלכלה זאת וקבלה אחת מהן ע"י כולן אמרו חכמים יאין אחיות מקודשות אחיות הוא דאין מקודשות הא נכריות מקודשות יואמאי את וחמור היא אמר ליה היינו יידחואי רב הונא בר אויא בחלמא דמותיב רב אויא תיובתא לאו מי אוקימנא הדאמר הראויה מָכם לביאה תתקדש לי ההוא דאמר לה לדביתהו נכסיי ליד ולבניך אמר רב יוסף יקנתה מחצה ואמר רב יוסף מנא אמינא לה דתניא יחבי אומר יוהיתה לאהרן ולבניו ימחצה לאהרן מחצה לבניו אמר ליה אביי ימחצה בשלמא התם אהרן בר חלוקה הוא להכי פרט ביה רחמנא למשקל פלגא אשה לאו בת ירושה היא דיה שתמול כאחד מן הכנים איני והא עובדא הוה בנהרדעא ואגביה שמואל פלגא בטבריא ואגביה רבי יוחנז פלגא ותו כי אתא רב יצחק בר יוסף

אמר ההוא דמי כלילא דשדו דבי מלכא אאבולי ואאיסטרוגי אמר רבי ניתבו אבולי פלגא ואיסטרוגי פלגא הכי השתא התם

מעיקרא כי הוו כתבי אאבולי הוו כתבי ואיםמרוגי הוו מסייעי בהדייהו וידע מלכא דהוו קא מסייעי השתא י[מאי דקא כתבי] אאבולי ואאיסטרוגי למימרא דהני פלגא והני עלי מנחה מאה עשרון פלגא מתיב רבי זירא מהאומר הרי אחד וארבעים בכלי אחד כלים מביא ששים בכלי להביא בשני

מקדש בכלכלה זו כולן חמש נכריות ואחיות וכי היכי דאחיות לא קנו נכריות נמי לא יקנו אלא שמע מינה מה שיש בידו כח לקנות יקנה הכל כרב ששת: **היינו דחואי** רב הונא בר אויא בחלום. ומשום דאמרת לי דמוחיב רב אויא מיובחא נתקיים חלומי מיהו לאו קושיא הוא דלאו מי אוקימנא כו׳ בתמיה: הראויה מכם. ואין אחיות בכלל ואביי הוא דמוקי לה הכי בקדושין [נא:]. וקי"ל כרב נחמן דאמר דאת וחמור קנה מחלה והמזכה לעובר לכשתלד קנה כרב נחמן. בפירוש רבינו חננאל: קני פלגא. כנגד הבנים היא מחלה והם מחלה: והיחה לאהרן וגו'. בלחם הפנים כתיב אהרן זה כהן גדול מחלה לכהן גדול ומחלה למשמרת כהנים. והך ברייתא במסכת יומא בפרק ראשון (דף יו:) דתנן התם גבי כהן גדול [יד.] מקריב חלק בראש ונוטל חלק בראש ותניא בגמרא [שם 17] ונוטל חלה אחת משתי חלות של עלרת ארבע או חמש ממעשה לחם הפנים רבי אומר לעולם חמש שנאמר והיתה לאהרן ולבניו מחלה לאהרן ומחלה לבניו והחם ניח.] מפרש למה אינו נוטל שש דהאיכא י״ב חלות שתים מערכות שש המערכת. ומכאן אנו למדין דהמזכיר יחיד אלל מרובין לענין מתנה נוטל כנגד המרובין: **חלוקה** הוא. בכלל שאר כהנים אע"ג דלא גלי ביה קרא שלא כתב אהרן אלא והיתה לכהנים היה חולק עמהן: דמי כלילא. כתר מלכות: דשדו בי קיסר. הטילו על אלו לעשותה: אבולי ואיסטרטיגי. עשירים ושרים כדגרסינן (במגילה דף טו.) במרדכי והמן זה בא בפרוזבולי וזה בא בפרוזבוטי. נליבים ומלב פלשתים מתרגמינן איסטרטיגי (שמואל א יד מלכים א ד): **ואיסטרטיגי פלגא**. אע"ג דאבולי עשירים יותר: **אבולי** הוו כסיבי. בכתב של מלך ליתן הכל אלא שאיסטרטיגי מסייעי להו פורתא: השמא דקא כסבי כו'. להוסיף על מה שהיו רגילין ליתן נכתבו עתה: מחיב ר' זירא. לרב יוסף: האומר הרי עלי מנחה מאה עשרון להכיאם בשני כלים מכיא ששים ככלי אחד ומ' בכלי אחד כו'. הרי

בב א מיי׳ פכ״ב מהל׳ עשין פב טוש״ע חוי בנין פני טוט ע לוו לו טי רי סעיף ב: בג ב מיי׳ שם טוש״ע שם

: סעיף סעיף ג. בד ג ד ה מיי' פ"ט מהל' אישות הלכה ב סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סיי י מיינו מכלי

מא סעיף ג: בה ר מיי פי"א מהל זכייה ומתנה הלכה ה סמג

עשין פב טוש"ע חו"מ סי ב עום "ע חו" רמו סעיף ה: בו ז מיי פ"ד מ ז מיי' פ"ד מהלכות תמידין הלכה יד:

עמיזן הכנה יז. בז ח עי בשו״ע חו״מ סי׳ קסג סעיף ו בהג"ה וסי' קכח סעיף ב בהג"ה מענין מסים: בח ט מיי׳ פי״ז מהל׳

מעשה הרבנות הל"ו:

רבינו גרשום (המשך)

הרע על היפה דאין ברירה לפיכך מוסיף עליו עוד חצי קישות כדי שיהא זה חצי חיצון במקום המר שבאותו . כאילו כולו מתוק. ואמאי מתוקנין לדבריך דאמרת את וחמור לא קנה כלום הכא נמי האי מר שבתוך קישות זה של תרומה כחמור הוא מה חמור אינו קונה האי מר נמי אינו פוטר כלום. ולימא כי היכי דהאי מר אינו פוטר כלום החיצון המתוק נמי לא פטר ולא תהא תרומה אלא מדקא מוסיף ותורם והוי תרומה אע"ג דיש מר בתוכה ש"מ דאת וחמור קנה הכל. ומשני לעולם אימא לך את וחמור לא קנה כלום והכא מאי טעמא מתוקנין בתוספת דמדאורייתא אפי תרם מן הרע על היפה תרומתו תרומה כדר׳ אילעא וכו׳ אבל החמירו רבנן יתרום אלא מן היפה על היפה ולא דמי כלום לאת אריא תיובתא. דאת וחמור קנה הכל: וליקט איש אחד כלכלה של תאנים ושלהן. של נשים הללו . היו תאנים: ושל שביעית היתה. דהפקר הוו וכל המחזיק בהפקר קנה להכי הני יכול לקדש בהן: הא נכריות שהיו בין חמש נשים . מקודשות. ואמאי מקודשות הנכריות והא את וחמור הוא רי הירי דאחיות לא הוי מקודשות (ביחד) לאותו איש הכי נמי נכריות לא ליהוי מקודשות אלא לא ליהוי מקודשות אלא ש"מ מדמקודשות נינהו ש"מ דאת וחמור קני הכל ותיובתא דר' המנונא: אמר ליה היינו דחזאי לרב אויא אמש בחלום. משום דמשתעי השתא רמאי דאוחיר רר אויא ולא אוקימנא בהא דמשום ולא אוקימנא ראמר הראויה מכם לביאה תתקדש למעוטי ומנקוש למעוסי אורות דאינן ראויות לו לביאה דאים דאית לאת וחמור דלא דלא דמיין לאת וחמור דלא קנה הכל דמגו דחמור לא קנה איהו נמי לא קנה: ר' אומר והיתה לאהרן ולבניו. גבי לחם הפנים כתיב דמצי למכחר והיחה לכהוים והיה לאהרן ש"מ לטפויי מילתא הוא דמחצה לאהרן ומחצה לבניו: אבל האי איתתא לאו בת חלוקה. לירת עם בניו השתא דקאמר נכסיי לך ולבניך דיה שתטול כאחד מבניה דלא שקלא פלגא. והא הוה עובדא ב-.... דאמר לה ש״מ נכסיי לך ילבניד ואגבי שמואל פלגא

שהשליך על בני העיר ועל בני חצר סתם שיקנו לו כתר. אבולי בני העיר. אסטרטיגי חצרנים. ואמר רבי ניתבו אבולי פלגא ואסטרטיגי פלגא ה"נ לגבי הא אתתא מאי שנא: מי דמי התם. גבי אבולי ואסטרטיגי מעיקרא אבולי לחודייהו שהן עשירים הוי כתיבי ליתן המס ואסטרטיגי סיוע במקצת בעלמא הוו מסייעי בהדייהו השתא וכר': ששים בכלי אחד. דהכי דינא דק"ל

בשלמא חמור לאו בר קנין הוא ואינו קונה כלום אבל את דבר קנין את קנה הכל חלקו וחלק חמור: אמר רב ששת מנא אמינא לה. דקנה הכל: דתניא ר' יוסי אומר אין לך בקישות מר אלא פנימי שבתוכו לפיכך כששת מנא אמינא לה. דקנה הכל: דתניא ר' יוסי אומר אין לך בקישות מר אלא פנימי שבתוכו לפיכך כשהוא תורם מוסיף על התרומה חצי קישות אחד בלבד הואיל ויש מר בתוכו ואינו כולו מתוק נמצא תורם מן